

Η ΜΠΕΡΛΙΝΑ

(ἀνάμνησις μιᾶς ἐσπερίδος)

Α'.

ΕΣΠΕΡΑΝ τινὰ τῶν ἀπόκρεω, πρὸ πενταετίας πε-
ρίπου, ἤμην προσκεκλημένος παρὰ φιλικῇ οἰκογε-
νείᾳ, ἣτις ἐπ' εὐκαιρίᾳ τῆς τρελλῆς αὐτῆς ἐποχῆς
εἶχε διοργανώσει ἐσπερινὴν συναναστροφὴν. Δὲν
ἐπρόκειτο περὶ χοροῦ μεγάλου, ἐκ τῶν πομπωδῶν ἐκείνων, ἐν
οἷς διάφορα ἀνόμοια πρὸς ἄλληλα στοιχεῖα προσκαλοῦνται ὑπὸ
τοῦ οἰκοδεσπότου ἵνα διασκεδάσῃ καθ' ὅλους τοὺς κανόνας τῆς
ἐθιμοταξίας, μὲ ἐπιτετηδευμένους τρόπους καὶ μὲ δεδικαιολογη-
μένην τινὰ ἐπιφύλαξιν πρὸς ἀποφυγὴν πάσης παρεκτροπῆς,
ἀλλὰ περὶ ἐσπερίδος στενοῦ συγγενικοῦ καὶ φιλικοῦ κύκλου, ἄνευ
πολλῶν ἀξιώσεων, μεταξὺ γνωστῶν ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον προσώ-
πων τῆς αὐτῆς τάξεως, συνερχομένων πάντων ἵνα διασκεδάσῃ
πραγματικῶς, ἄνευ τοῦ φοβεροῦ κλοιοῦ τῆς ἐθιμοτυπίας, μὲ ὕφος
ἀπέριττον καὶ μὲ ἀντοιχοκαρδιὰ ἀπαραίτητον πρὸς πλήρη ἐπι-
τυχίαν τῶν τοιοῦτου εἶδους διασκεδάσεων. "Ὅταν ἀφίχθην εὖρον
τὴν μεγάλην αἴθουσαν τῆς οἰκίας σχεδὸν πλήρη, διότι τὸ πλεῖ-
στον μέρος τῶν προσκεκλημένων εἶχον ἀφίχθῃ.

Ἐκ πρώτης ὄψεως ἐσχημάτισα τὴν ἰδέαν ὅτι εὐρισκόμην ἐν
μέσῳ καλλίστης συναθροίσεως, παρ' ἣ θὰ ἠδυνάμην νὰ διέλθω
λίαν εὐχαρίστως τὴν ἐσπέραν μου. Πολλὰ πρόσωπα εὐυπόλη-
πτα, ἀξιοπρεπῆ καὶ εὐχαρίστου συναναστροφῆς ἦσαν ἐκεῖ, ὡς
καὶ πλεῖσται ὅσαι εὐεεδεῖς δεσποινίδες καὶ κυρίαι. Πάντες δὲ
ἐφαίνοντο διακαϊόμενοι ὑπὸ τοῦ αὐτοῦ μὲ ἐμὲ πόθου νὰ διέλθω-
σιν ἐν ἄκρᾳ εὐθυμίᾳ τὴν ἐσπέραν. Εἰς τὰς κυρίας ὁ πόθος οὖ-
τος ἐξεδηλοῦτο ζωηρὸς εἰς τὰ πρόσωπά των τὰ πάντοτε μειδι-
ῶντα, τὰς ζωηρὰς κινήσεις καὶ τὴν φιλοπαίγμονα συμπεριφοράν.

Εἶχον δίκαιον ἀληθῶς. Ὅσον καιρὸν ἐπερίμεναν τὴν ἐποχὴν ταύτην τῶν ἀπόκρεω, ἣτις ἔμελλε νὰ διακόψῃ κατὰ τι τῇ μο-
νοτονίαν τοῦ ἐπαρχιακοῦ βίου των. Ἦλθον ἐκεῖ διὰ νὰ διασκε-
δάσωσι καὶ ἔπρεπεν ἀρεύκτως νὰ διασκεδάσωσι. Τίς ἠδύνατο νὰ
φέρῃ πρόσκομμα εἰς τὴν ἐκπλήρωσιν τῆς δικαίας ταύτης ἐπιθυ-
μίας των ;

Ὁρχήστραν δὲν εἶχε βεβαίως ἡ συναναστροφή, ἀλλ' ἐν μόνον
βιολίον συνοδευόμενον ὑπὸ κιθάρας, ἅτινα μετὰ κόπου ἀνέκρουον
δύο ἐκ τῶν αὐτοδιδάκτων ἐκείνων μουσικῶν τῶν ἐπαρχιακῶν
πόλεων, οἵτινες μετέρχονται παρέργως καὶ τὸ ἔργον τοῦ μουσι-
κοῦ κατὰ τὰς νύκτας τοῦ χειμῶνος. Ὑπὸ τοὺς ἤχους τῆς πόλ-
κας ἐχώρευον ἤδη τέσσαρα πέντε ζεύγη, ἐνῷ οἱ λοιποὶ παρεκά-
θηντο, ἄλλοι μὲν θεώμενοι τοὺς χορευτάς, ἄλλοι δὲ συνομιλοῦν-
τες. Ἀφοῦ ἐπὶ τινα χρόνον ἀκόμη ἐξακολούθησεν ὁ χορός, τὸ
πλεῖστον μέρος τῶν κεκλημένων ἐξέφρασε τὴν ἐπιθυμίαν νὰ
παιχθῇ κανὲν παιγνίδιον διὰ νὰ περάσῃ ἡ ὥρα.

— Θέλετε νὰ παίξωμε τὸ δακτυλιδάκι, εἶπε μία πεταχτὴ
καὶ χαρίεσσα νεᾶνις, συστρέφουσα εἰς τὰς χεῖρας μανδήλιον,
ὅπως χρησιμοποίησῃ τοῦτο ἀντὶ βουνεύρου κατὰ τῶν ἀτυχοῦν-
των παικτῶν.

— Ὁχι, καλλίτερα τὴν κολοκυθιά, ἐφώνησεν ἄλλη.

— Τὴν τυφλομυῖγα...

— Τὸ πιπέρι τῶν καλογήρων...

— Καλέ, δὲν βαρύνεσθε μὲ αὐτὰ τὰ παιγνίδια, εἶπε προγά-
στωρ μεσηλιξ ἔμπορος μὲ βαρεῖαν φωνήν, ἀντηχήσασαν ἐν τῇ
αἰθούσῃ, περιστρέφων τὰ βλέμματά του ἐπὶ τῶν ὁμίλων μὲ προ-
στατευτικὸν ὕφος. Ἄν θέλετε, κυρίαί καὶ κύριοι νὰ γελάσωμε,
ᾧς παίξωμε τὴ μπερλίνα. Κάθημαι ἐγὼ πρῶτος.

Τὴν πρότασιν ὑπεδέχθησαν ἱκαναί τῶν κυριῶν μετὰ μορφα-
σμῶν ἀπαρεσκείας. Ἀλλὰ τὸ πλεῖστον μέρος τῶν κεκλημένων
συνεμερίσθη τὴν ἰδέαν τοῦ προγαστορος ἐμπορίου μετ' ἀνευφη-
μιῶν, καὶ οὕτως ἀπεφασίσθη νὰ ἀρχίσῃ τὸ παιγνίδιον.

Ὅθεν ἔλαβε θέσιν ἐν τῷ μέσῳ τῆς αἰθούσης ὁ εἰσηγητὴς τῆς
ιδέας κ. Βαρελόπουλος, ἐκ τῶν εὐπόρων ἐμπόρων τῆς πόλεως
καὶ ἐκάθησεν ἐπὶ καθέδρας ἀναμένων τὰς περὶ αὐτοῦ κρίσεις
τῶν ἄλλων. Ἐτερος κύριος ἀνέλαβε τὸ ἔργον τοῦ συλλέκτου, καὶ
περιῆλθε τὸν ἐν τῇ αἰθούσῃ ὁμίλον, ἀκούων μυστικῶς τὰς παρα-
τηρήσεις ἐκάστου, καὶ μετὰ προσοχῆς, ἵνα ἀπομνημονεύσῃ αὐ-
τάς, ὡς καὶ τὸ πρόσωπον, ὅπερ ἐξέφερεν ἐκάστην τῶν παρατη-
ρήσεων.

Μετὰ τοῦτο προσῆλθε πρὸς τὸν ἀναμένοντα κ. Βαρελόπουλον,

ὅστις ἔμελλε νὰ δοκιμάσῃ πρῶτος τὰς εὐχαρίστους ἐντυπώσεις τῆς μπερλίνας.

— Καλησπέρα σας, φίλτατε κ. Βαρελόπουλε.

— Καλησπέρα σας.

— Ἐξῆλθον πρὸ ὀλίγου εἰς περίπατον καὶ ἤκουσα πολλά, καὶ καλὰ καὶ κακὰ διὰ σᾶς. Θέλετε νὰ τὰ 'πῶ;

— Μάλιστα, μάλιστα, νὰ τὰ 'πῆς.

— Μοῦ εἶπαν ὅτι θὰ ἦσουν πολὺ ὠραῖος ἄνθρωπος, ἂν δὲν εἶχες αὐτὴν τὴν χονδροκοιλιά. — Δὲν εἶναι κακὸ, ἔτσι μὲ ἔκαμεν ἡ φύσις. — "Ενας κύριος μοῦ εἶπεν, ὅτι φαίνεται γιὰ καλὸς ἄνθρωπος, ἀλλ' ὅταν γελάς καὶ ἀνοίγῃς τὸ στόμα, φαίνεται σὰν διάβολος. — Δὲν πειράζει, τὸν εὐχαριστῶ τὸν κύριον. — "Ενας ἄλλος μοῦ εἶπεν ὅτι οἱ παράδες δὲνμποροῦν νὰ σκεπάσουν τὴ ζω-
ριατιά σου. — Τὸν εὐχαριστῶ καὶ αὐτόν, εἶπε συνοφρυωθείς ὀλίγον.

— Μία κυρία, μοῦ εἶπεν, ὅτι εἶσαι πολὺ εὐχάριστος σύντροφος εἰς τὴν συναναστροφὴν. — Μία ἄλλη ὅτι ἤθελε νὰ σέ εἶχε πατέρα της. — Θὰ μὲ πέρασε, φαίνεται, γιὰ ἡλικιωμένον, ἀλλ' ὥς ἦναι. τίποτε ἄλλο. — Μία κυρία μοῦ εἶπε ὅτι τὰ πόδια σου εἶναι τερα-
τώδη καὶ βρωμοῦν τόσο πού τῆς ἔρχεται ἐμετὸς ἀπόψε.

— Νὰ ἔλθῃ αὐτὴ ἡ κυρία νὰ καθήσῃ στὴ μπερλίνα· ποῖα εἶναι; ἐγρύλλισεν ὁ κ. Βαρελόπουλος.

— Ἡ κυρία Κακοχέρη.

Καθ' ὅλον τοῦτον τὸν διαμειφθέντα διάλογον παταγῶδεις ἀντή-
χουν οἱ γέλωτες ἐν τῇ αἰθούσῃ, καὶ τὸ παιγνίδιον ἐφαίνετο ἄρ-
κετὰ διςκεδαστικὸν παιζόμενον ἐπὶ τῆς ράχεως τοῦ ἄλλου.
Ὅταν ἰσμως ἠκούσθη ἡ τελευταία σκαῖά ἐκφρασίς, ἐγνώσθη ἡ
ἐξενεγκοῦσα αὐτὴν καὶ ἐζητήθη νὰ παρακαθῇ εἰς τὴν μπερ-
λίναν, ἐκ τοῦ μέρους, ἐν ᾧ ἐκάθηντο αἱ κυρίαι, ἀντήχησαν ἀμέ-
σως ἀναφωνήσεις ἀηδίας μεμιγμέναι μετὰ διακεκομμένων γελώ-
των, πάντων δὲ τὰ βλέμματα ἐστράφησαν πρὸς τὴν κυρίαν Κα-
κοχέρη, ἥτις ἵστατο εἰς τὸ ἄκρον τῆς αἰθούσης καταπόρφυρος καὶ
συνεσταλμένη. Εἶχε κάτω τοὺς ὀφθαλμοὺς καὶ ἐπὶ τοῦ προσώπου
τῆς ἐφαίνετο ἐξωγραφισμένη ἡ μετάνοια διὰ τὴν βάναισον
ἀστεϊότητά της, ἥτις προφανῶς ἐλύπησεν ἕνα ἀγαθὸν ἄνθρω-
πον, τὸν κύριον Βαρελόπουλον, ὃν πάντες ἠγάπων διὰ τὸ εὐ-
τράπελον τοῦ χαρακτῆρος, τὸ ἀνοιχτόκαρδον καὶ τὴν ἀπλότητα
τῶν τρόπων του.

Ὁ σύζυγός της κ. Ἀναξαγόρας Κακοχέρης, προφανῶς δυση-
ρεστημένος προσέβλεψεν αὐτὴν βλοσυρῶς, καί:

— Ὅριστε, κυρία, καθήσατε στὴ μπερλίνα, εἶπε.

Ἐκοῦσα ἄκουσα ἠγέρθη ἡ κυρία καὶ ἐκάθησεν ἐπὶ τῆς καθέδρας, ἣτις ἐφαίνετο εἰς αὐτήν, ὡς ἡ σανὶς τοῦ δημίου εἰς τὸν κατὰδικον.

Προσεκλήθη κατὰ τὴν σειρὰν τοῦ παιγνιδίου ὁ κ. Βαρελόπουλος ὅπως συλλέξῃ τὰς διαφόρους γνώμας, ἀλλ' ἠρνήθη παρακαλέσας ἄλλον νὰ τὸν ἀναπληρώσῃ. Μετὰ τοῦτο ἀπεμακρύνθη τῶν ὁμίλων καὶ ἐξηπλώθη ἐπὶ τινος καναπέ ἐν τῇ παρακειμένῃ αἰθούῃ, ὅπου ἔμεινεν ἱκανὸν σύννους, παρατηρῶν ἐκάστοτε ὑπὸ δρα-τοὺς ἀτυχεῖς ἐκείνους ὑπερμεγέθεις πόδας του, οἵτινες τοσοῦτον σκαιῶς ἀπεδοκιμάσθησαν, χαρακτηριθέντες ὡς ἐστία ἀηδίας καὶ μιάσματος δι' ὅλην τὴν συναναστροφὴν. Ὀλίγον παρέκει ἡ σύζυγος τοῦ κ. Βαρελοπούλου, γυνὴ μικρόσωμος, μὲ λαμπυρίζοντας, ὡς σαύρας, ὀφθαλμούς, ἐφαίνετο διατελοῦσα ἐν νευρικῇ ταραχῇ ἐκ τοῦ ἐπεισοδίου, καὶ ἥσθμαινεν, ἥσθμαινε παταγωδῶς, ἐξακοντίζουσα μανιώδη βλέμματα κατὰ τῆς ἀτυχοῦς κυρίας Κακοχέρη. — Ἀκοῦς ἐκεῖ νὰ τολμήσῃ νὰ ὑβρίσῃ ἔτσι ἀδιάντροπα τὸν ἄνδρα της, τὸν καλὸν ἄνθρωπον. Μία παληογυναῖκα ἐκεῖ, ποῦ τὴν ξέρομε δὰ τί πρᾶγμα εἶναι. Ἄ! τὴ γλωσσοῦ, τὴ φαρμακομύτα, τί τῆς ἔφταιξε ὁ φτωχὸς ὁ Βαρελόπουλος. — Καὶ ἡ σειρὰ τῶν σκέψεων της ἀπετυποῦτο ὑπὸ τὴν ἐπήρειαν τῆς ψυχικῆς ταραχῆς της.

Ἐν τοσοῦτῳ αἱ πληροφορίες συνελέγησαν καὶ ὁ συλλέξας αὐτὰς ἔστη πρὸ τῆς κυρίας Κακοχέρη, εὐειδοῦς γυναικός, μὲ ὠραίους μέλανας ὀφθαλμούς, ἐκφράζοντας ἀποφασιστικότητα καὶ πάθη βία.

Μετὰ τὰς προκαταρκτικὰς φιλοφρονήσεις ἤρξατο ἡ ἀφήγησις τῶν ὧσων ἐλέγχθησαν δι' αὐτήν.

Εὐτυχῶς διὰ τὴν κυρίαν Κακοχέρη, αἱ πλεῖσται τῶν πληροφοριῶν ὅσας κατ' ἀρχὰς ἐλέγχθησαν ἦσαν κολακευτικαὶ δι' αὐτήν, καὶ πολὺ συνέτεινον ἵνα διασκεδάσωσι τὴν ταραχὴν της. Μάλιστα καὶ ἐμειδίασε πολλάκις ἀκούουσα ἐπαινουμένην παρά τινων κυρίων, τὴν ἐβενώδη κόμην της, τὴν λευκότητα καὶ ἀθρότητα τῶν χειρῶν, τὴν κομψότητα καὶ χάριν, τοὺς ὠραίους της ὀφθαλμούς, ἅτινα πάντα λεγόμενα μεγαλοφώνως ἐν τῇ αἰθούσῃ διέθρυπτον λίαν τὴν γυναικίαν φιλαυτίαν της καὶ ἐπλήρουν τὴν καρδίαν της ἀγαλλιάσεως. Φαίνεται ὅμως ὅτι ὁ συλλογεὺς ἀπῆκε τὰ φαρμακερώτερα εἰς τὸ τέλος. Οὕτως εἶπεν, ὅτι μία κυρία νομίζει ὅτι ἡ κ. Κακοχέρη ἐνδύεται σὰν Κινέζα, ἄλλη ὅτι τῆς ἀρέσει τὸ κρασί καὶ τὸ ρακί, καὶ ἄλλη ὅτι πεθαίνει γὰρ λοῦσα, καὶ τὰ τούτοις ὅμοια. Ὅλα ταῦτα εἶχον προξενήσει ἀνέκφραστον ταραχὴν εἰς τὴν παράφορον κ. Κακοχέρη. Ἦκουε

μετὰ λύσεως τὰ λεγόμενα, καὶ οἱ ῥώθωνες αὐτῆς καὶ τὸ στήθος διεστέλλοντο ἐκ πείσματος καὶ μανίας. Ἐπὶ τέλους ἡ ἀγανάκτησις αὐτῆς ἔφθασεν εἰς τὸ κατακόρυφον, ὅτε ὁ κακεντρεχὴς συλλογεύς, ἀντὶ νὰ παρασιωπήσῃ ὡς ὤφειλεν, ἐξέφερε μεγαλοφώνως τὴν τελευταίαν πληροφορίαν, ὅτι μία κυρία εἶπεν «ὅτι εἶναι μία κατσίβέλα μὲ ψεύτικα δόντια, μὲ ψεύτικα μαλλιά καὶ μὲ φτιασίδι μὴ ὁκλᾷ ἐπάνω της.»

— Ποία εἶναι αὕτη ἡ κυρία, ἐβρυχήθη ἐγερθεῖσα ἀλλόφρων, μὲ τοὺς ὀδόντας συνεσφιγμένους καὶ τὰς πύγμᾶς σπασμωδικῶς ὑποτρεμούσας.

— Ἡ κυρία Βαρελοπούλου, ἀπήντησεν ὁ ἀπαράμιλλος συλλογεύς. Δὲν εἶχεν ἐκστομίσει ὁλόκληρον τὸ ὄνομα, ὅτε ἡ ὕβρις σθεῖσα, ὡς τίγρις μανιώδης ἀνεπήδησε μεθ' ὀρμῆς, καὶ δι' ἐνὸς πηδήματος εὗρεθῇ πλησίον τῆς κυρίας Βαρελοπούλου. Πρὶν δὲ προφθάσῃ κανεὶς τῶν ἐν τῇ αἰθούσῃ νὰ παρέμβῃ, ἐρρίφθη ἐπ' αὐτῆς ὡς μαινὰς, καὶ ὠρυομένη βλασφημίας καὶ χυδαῖα ἐπιφωνήματα, ἔδακνεν αὐτὴν μετὰ μανίας, τῆς ἔσχιζε τὸ πρόσωπον μὲ τοὺς ὄνυχας καὶ προσεπάθει νὰ ἐξορύξῃ τοὺς ὀφθαλμούς της. Ἐβλεπέ τις ἐκεῖ ἐκδηλούμενα θηριώδη ἔνστικτα, ἀνώτερα πάσης περιγραφῆς.

Πάντες προσέδραμον ὅπως σώσωσι τὴν ἀτυχὴ κυρίαν Βαρελοπούλου, ἥτις καταληφθεῖσα ἀπροόπτως μάτην προσεπάθει νὰ διαφύγῃ τὰς φοβεράς ἐπιθέσεις τῆς ἐριννύος ἐκείνης. Ἦν δὲ δύο σώματά των ἀπετέλουν ἤδη μίαν μάζαν ἀδιάσπαστον, παλαιούσαν, στροβιλιζομένην, ἣν δὲν ἦτο εὐκολον νὰ διαχωρίσῃ τις. Ἀπερίγραπτος ἐντεῦθεν θόρυβος καὶ σύγχυσις ἐπεκράτησε καθ' ὅλην τὴν μεγάλην αἴθουσαν. Καὶ ἐν μέσῳ τῆς περὶ τὰς διαμαχομένης συσσωρεύσεως, τῶν φωνῶν τοῦ πλήθους καὶ τῶν τρομωδῶν ἀναφωνήσεων τῶν γυναικῶν, ἤκούοντο αἱ σπαρακτικαὶ κραυγαὶ τῆς κ. Βαρελοπούλου ἐπικαλουμένης βοήθειαν καὶ οἱ λυσσώδεις βρυχηθμοὶ τῆς προσβληθείσης ἐν τῇ φιλαυτίᾳ της κ. Κακοχέρη. Μεταξὺ τῶν προσπαθούντων νὰ τὰς διαχωρήσωσι, διεκρίνοντο πρῶτοι οἱ ἀτυχεῖς σύζυγοι κ. κ. Βαρελόπουλος καὶ Κακοχέρης, εἰς ἄκρον τεταραγμένοι ἐκ τῆς παρατάσεως τῆς πάλης.

Ἐπὶ τέλους κατωρθώθη ν' ἀποσπάσωσι τὴν κ. Βαρελοπούλου, ἐκ τῶν ὀνύχων τῆς ἀντιπάλου της, ἡλπίζομεν δὲ πάντες ὅτι τὸ ἐπεισόδιον εἶχε λήξει, ὅτε ἡ κ. Κακοχέρη, ἐκτιναχθεῖσα μεθ' ὑπερανθρώπου δυνάμεως ἐκ τῶν χειρῶν τῶν κρατούντων αὐτήν, ἐξέτεινε βιαίως τὴν χεῖρα πρὸς τὴν κ. Βαρελοπούλου, καὶ ἐβύθισε τὸν δάκτυλόν της ἐντὸς τῆς κόγχης τοῦ ὀφθαλμοῦ της.

Φοβερά κραυγὴ ἄλλους ἤκούσθη καὶ ἡ κ. Βαρελοπούλου κα-

τέπεσεν ἀναίσθητος. Φρικιῶντες ἅπαντες, μὲ τὰς τρίχας τῆς κεφαλῆς ἠνωρθωμένας, ἐμείναμεν ἐνεοὶ πρὸ τοῦ φοβεροῦ συμβάντος. Ἐσπευσαν τινὲς ν' ἀπαγάγωσιν ἐκεῖθεν τὴν κακοποιὸν καὶ νὰ ἐγκλείσωσιν εἰς τι τῶν δωματίων τοῦ οἴκου, εἰς τὴν παθοῦσαν δὲ παρεσχέθησαν ἀμέσως αἱ πρῶται βοήθειαι ὅπως συνέλθῃ. Ἐπὶ τέλους μετὰ ἀγωνίαν ἱκανῆς ὥρας συνῆλθεν ἡ δυστυχὴς, καταμωλωπισμένον ἔχουσα τὸ σῶμα καὶ αἰσθανομένη ἀφορήτους πόρους εἰς τὸν ὀφθαλμὸν της. Εἰς τῶν προσκεκλημένων, νεαρὸς ἀσκληπιάδης, διέταξε φάρμακα, ἅτινα ἐχομίσθησαν αὐθαρρὲ ἐκ τοῦ πλησίον φαρμακείου, ἐκ τούτων δὲ ἀνεκουφίσθη κατὰ τι ἡ πάσχουσα, ἣν ἐσπευταν νὰ μεταφέρωσιν ἐφ' ἀμάξης εἰς τὴν οἰκίαν της, ὅπως καὶ τὴν ἐπίφοβον κ. Κακοχέρη, ἥς ἡ λύπη μετεβλήθη ἤδη εἰς γόους καὶ θρήνους, οἵτινες ἀληθῶς οὐδένα συνεκίνησαν.

Ἐννοεῖται ὅτι κατόπιν τούτων ἡ συναναστροφή δὲν ἦδύνατο νὰ ἐξακολουθήσῃ. Ποῦ πλέον ὄρεξις διὰ διασκέδασι. Διὸ μετὰ μικρὰν συζήτησιν ἐπὶ τῶν λαβόντων χώραν, ἕκαστος τῶν κεκλημένων σιωπηλῶς ἀπεχαιρέτα τὸν φιλόφρονά οἰκοδεσπότην καὶ τὴν οἰκοδέσποιαν, καὶ ἀπῆρχετο ὅπως ἐν τῇ ἡσυχίᾳ τοῦ οἴκου του συνέλθῃ ἐκ τῆς μεγάλης ταραχῆς τ.υ.

Τί χρῆμα διὰ τὴν ὑπὸ τόσον φαιδρὸς οἰωνοὺς ἀρξαμένην συναναστροφὴν μας! Ἀντὶ ἀναφυχῆς καὶ θυμηθῆς ἀπεχομίσσαμεν ἅπαντες φρικίαν καὶ νευρικὴν ταραχὴν. Ποῖος ἐπερίμενεν ὅτι ἦδύνατο νὰ ἔχῃ τοιαῦτα ἀποτελέσματα τὸ χαριτωμένον παιγνίδιον τῆς *μπερλίνας*;

Β'.

Τὴν ἐπιοῦσαν τὸ συμβάν εἶχε διαδοθῇ εἰς ἅπασαν τὴν πόλιν, καὶ ἐμεγαλοποιεῖτο καὶ ἐσχολιάζετο πολυτρόπως. Πολὺ ὀλίγοι ἐθεώρουν καὶ πῶς δεδικαιολογημένην τὴν διαγωγὴν τῆς κ. Κακοχέρη, προσβληθείσης εἰς τὰ καίρια ὑπὸ τὸν τύπον ἀστεϊότητος, οἱ πλείστοι ὅμως κατεδίκαζον αὐστηρότατα τὴν παραφορὰν της, καὶ ἠῤῥοντο ὅπως δώσῃ λόγον περὶ τούτων ἐνώπιον τῶν ποινικῶν δικαστηρίων. Τὸ μᾶλλον εὐχάριστον διὰ τοὺς παρευθέντας εἰς τὴν σκηνὴν, ἦτο ὅτι τὸ περιστατικὸν δὲν ἐφαίνετο ὅτι ἔμελλε νὰ ἔχῃ δυσαρέστους συνεπειάς. Ἡ κ. Βαρελοπούλου ἦτο ἤδη πολὺ καλλίτερα, καὶ κατὰ τὴν γῶμην τῶν ἰατρῶν ὁ παθὼν ὀφθαλμὸς της ἐντὸς ὀλίγου ἤθελε θεραπευθῇ.

— Ὅλα αὐτὰ τὰ ἔχαμε, κύριε, μοὶ ἔλεγε μετὰ τινος ἡμέρας ὁ κ. Κακοχέρης, αὐτὸ τὸ κατηραμένον παιγνίδιον, ἡ *μπερλίνα*. Τί τερατώδης ἰδέα αὕτη τοῦ κ. Βαρελοπούλου νὰ δώσῃ ἐλευ-

θέραν διέξοδον εἰς τὴν κακεντρέχειαν τοῦ ἐνός καὶ τοῦ ἄλλου. Δὲν δικαιολογῶ τὴν γυναῖκά μου, ἥ ὅποια ἔσφαλε πολύ, ἀλλ' ὀφείλω νὰ ὁμολογήσω, ὅτι ἦτον ἡ δυστυχὴς φουσκωμένη ἀπὸ τὰς ὕβρεις ποῦ τῆς ἐπεσώρευσαν. Πιστεύσατέ με, κύριε, ὅτι με-
τενόησε καὶ κλαίει ἤδη ἀπαρηγόρητα διὰ τὴν παραφορὰν τῆς.

Γ'.

Κατόπιν τούτων ἐσχημάτισα τὴν πεποίθησιν ὅτι ἡ μπερλίνα εἶναι μὲν διασκεδαστικὸν παιγνίδιον, ἀλλὰ πολὺ ἐπικίνδυνον. Εἶναι ἀληθές ὅτι δὲν ἔχει πάντοτε τοιαῦτα λυπηρὰ ἀποτελέσμα-
τα, ὡς τὰ τῆς ἐσπερινῆς ἐκείνης συναναστροφῆς, ἀλλὰ συχνάκις προξενεῖ δυσαρεσκείας κατ' ἐκείνων, οἵτινες ἀπροκαλύπτως ἐκ-
φράζονται περὶ τῶν ἐλαττωμάτων τοῦ πλησίον. Πολλάκις τὰ λεγόμενα ὑπὸ τὸν τύπον τῆς ἀστειότητος, εἴτε ἀληθῆ εἶναι εἴτε ψευδῆ, εἴτε ὑπερβολικά, κοινολογούμενα εἰς ἐπήκοον πάντων, ὅπου μετέβη κανεὶς πρὸς μόνον τὸν σκοπὸν νὰ διασκεδάσῃ. Διὰ
τοῦτο νομίζω, ὅτι τὸ παιγνίδιον τοῦτο δύναται νὰ παίζηται μόνον ἐν στενοτάτῳ οἰκογενεακῷ κύκλῳ, ὅπου διηκόλως δύναται νὰ
χωρῆσῃ παρεξήγησις, καὶ μεταξύ προσώπων ἀπηλλαγμένων κακεντρέχειας, ἢ τοὐλάχιστόν συναισθανομένων ὅτι πολὺ ἀσχη-
μον εἶναι νὰ ἐκδηλώνωσιν αὐτὴν ἐνώπιον ὄλων.

Πάτρας μηνὶ Αὐγούστῳ 1890

Δ. Φ.

ΕΙΣ ΤΗΝ ΧΑΡΙΤΩΜΕΝΗΝ ΜΙΚΡΑΝ
ΕΥΦΡΟΣΥΝΗΝ ΙΩ. ΚΑΜΠΟΥΡΟΓΛΟΥ
ΕΠΙ Τῇ ΒΑΠΤΙΣΕΙ ΤΗΣ

Απ' τῆς στοργῆς των τὴν 'Εδὲμ ἔλειπ' ἐν' ἀγγελουδί
νὰ χύνη λάλημα γλυκό, ζωή, χαρά, τραγοῦδι.
κι' ἀνοιξες σὺ ἀπὸ ψηλὰ τὰ κάτασπρα φτερά σου
κ' ἐπέταξες 'ς τὸν κόρσο τους νὰ χτίσῃς τὴ φωλιά σου.
Καὶ τῶρ' ἀξέγνωιστο, παιδρό, ἀρχίνα τὸ σκοπὸ σου,
Γιὰτὶ ἡ εὐτυχία τους εἶν' ὁ παράδεισός σου.

(Ἀθῆναι, 10 Αὐγούστου 1890)

ΚΩΝ. Φ. ΣΚΟΚΟΣ